

съ Тервея при твърдъ унизителни условия за империята. Въ първото условие на този миръ се уреждатъ южните граници на България; тъ почвали отъ Милеона въ Тракия малко по на съверъ отъ Кавакли. Българите получили значително териториално възнаграждение. Второто условие задължавало Византия да плаща данъкъ всяка година на българите. Пръдвиждали се тридесетъ литри злато въ копринени облъкли, и червени кожи. Сумата вълизала на 33 хиляди лева Третата точка отъ мира съдържала взаимното повръщане на обикновените политически прѣстъпници. Четвъртата точка буквально гласела тъй: „търгуващите въ всяка страна да снабдяватъ стоките си съ заврени пломби и печати и да ги внасятъ съобразно обществените наредби“. Тази точка отъ договора носела чисто економически характеръ и уреждала търговските сношения между двѣтъ съседни държави. Съ задължаванието, щото търговците отъ двѣтъ държави да деклариратъ внесените отъ тъхъ стоки на надлежните власти, които щъли да контролиратъ тъзи декларации и възъ тъхна основа да налагатъ прѣвиденото мито за плащане, се отстранивали всевъзможни злоупотрѣблени и се улеснявало търгуванието. Обичай е било, щото стоки, които не бивали заврени съ пломби и печати, да се конфискуватъ въ полза на държавата. Тоже и контрабандните стоки, улавяни, се конфискували въ полза на държавната хазна. Юстиниянъ Велики още издалъ законъ съ такъвъ духъ относително търгуванието съ коприната, както ни съобщава Прокопий. Въ источната римска империя фабрикуването на прочутите копринени платове отдавна играело важна роля; за доставянието сировата коприна, нейното обработване и търгуванието съ нея, имало е специални закони, издадени искони прѣди Теодосия, други отъ него, а трети при Юстинияна велики.

Този документъ, запазенъ въ хрониката на Теофана, е твърдъ интересенъ, че ни запознава отчасти съ тогавашния успѣхъ на България въ културно отношение, като ни указва и за нейната държавна уредба. Скитническия народъ, който попрѣди станувалъ върху подвижни кола, и който до скоро живѣлъ нечisto и онърпано, намираме го сега засѣдналъ и то въ укрѣпени градове. Той се стремилъ вече да подобри своя поминъкъ, не само съ грабежни походи, и чрѣзъ размѣна на стопанското си благо. Источната римска империя